

SOLVENT DEWAXING OF HEAVY DISTILLATES

Mr. NOPPORN SAE TIA

A Thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requirements
for the Degree of Master of Science

Department of Chemical Technology

Graduate School

Chulalongkorn University

1989

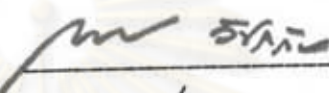
ISBN 974-576-210-5

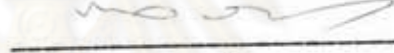
หัวข้อวิทยานิพนธ์
โดย
ภาควิชา
อาจารย์ที่ปรึกษา

การแยกไข่ออกจากน้ำมันดีเซลที่เลขชนิดหนักโดยใช้ตัวทำละลาย
นายนพพร แซ่เตี๋ย
เคมีเทคนิค
อาจารย์ ดร.เพียรพรรค ทิศคร

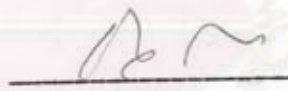
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้แนบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

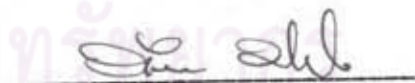
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากิจ) คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.พล สาเกตอง) ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร.เพียรพรรค ทิศคร) อาจารย์ที่ปรึกษา

(ศาสตราจารย์ ดร.เพ็ช สิริสุนทร) กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ภัทรพรณ ประศาสน์สารกิจ) กรรมการ

ศูนย์วิทยุ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นพพร แซ่เตี๋ย : การแยกไขออกจากน้ำมันดิสที่เลขชนิดหนักโดยใช้ตัวทำละลาย (SOLVENT DEWAXING OF HEAVY DISTILLATES) อ.ที่ปรึกษา : อ.ดร.เนียรพรรค ทศคร., 124 หน้า

น้ำมันดิสที่เลขชนิดหนักจากโรงกลั่นน้ำมันฝาง จังหวัดเชียงใหม่ มีไขปนอยู่สูงถึงร้อยละ 47.5 โดยน้ำหนัก มีจุดไหลเท 51 °ซ เมื่อนำมาแยกไขโดยใช้ MEK และ โทลูอินเป็นตัวทำละลายด้วยการตกผลึกไขในถังกวนซึ่งมีใบกวนเป็นรูปตัวยู มีลักษณะการทำงานคล้ายกับ scraped surface chiller แล้วกรองแยกผลึกไขในกรวยกรองที่มีลักษณะเป็นแบบ Buchner พบว่า เมื่อใช้อัตราการกวน 150 รอบต่อนาที และความดันตกในการกรอง 4 นิ้วปรอทคงที่ สภาวะที่ดีที่สุดในการแยกไขคือ อัตราส่วน MEK/toluene ในตัวทำละลายผสมเท่ากับ 3/1 โดยปริมาตรที่ 20 °ซ อัตราส่วนน้ำมันดิสที่เลขชนิดหนักต่อตัวทำละลายผสมเท่ากับ 1/9 โดยปริมาตรที่ 60 °ซ อุณหภูมิตกผลึกไข 0 °ซ และอัตราการลดอุณหภูมิของของผสม 0.75 °ซ ต่อนาที ได้น้ำมันที่ผ่านการแยกไขออกบางส่วนมีจุดไหลเท 18 °ซ มีปริมาณไขเหลืออยู่ในน้ำมันร้อยละ 13.2 โดยน้ำหนัก ไขที่แยกได้มีจุดหลอมเหลว 54 °ซ มีปริมาณน้ำมันปนอยู่ร้อยละ 33.2 โดยน้ำหนัก จากสภาวะดังกล่าว สามารถหาค่าความต้านทานการกรองของเค้กของไขได้เท่ากับ 1.13×10^5 ซม.ต่อกรัม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา เคมีเทคนิค.....
สาขาวิชาเคมีเทคนิค.....
ปีการศึกษา2531.....

ลายมือชื่อนิสิต นพพร 11/8/๒๕๓๑.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา เนียรพรรค.....

NOPPORN SAE TIA : SOLVENT DEWAXING OF HEAVY DISTILLATES

THESIS ADVISOR : PIENPAK TASAKORN, Ph.D., 124 pp.

Heavy distillates from Fang Refinery, Chiangmai, having high wax content of 47.5 percent by weight and a pour point of 51°C, was dewaxed using MEK and toluene as solvent in a stirred tank crystallizer. The stirrer was a U-shape type and operated like a scraped surface chiller. The wax crystal was filtered in a Buchner funnel type filter. When the speed of the stirrer and pressure drop across the filter were kept constant at 150 rpm. and 4 in. Hg respectively, the best dewaxing condition was found to be a volume ratio of MEK/toluene 3/1 (at 20°C), volume ratio of heavy distillates to solvent 1/9 (at 60°C), the crystallization temperature at 0°C, and cooling rate of mixture 0.75°C/min. The dewaxed oil produced has a pour point of 18°C with wax content of 13.2 percent by weight. Wax which has been separated contains 32.2 percent oil by weight, and its melting point is 57°C. At this operating condition, the resistance of the wax cake was found to be 1.13×10^9 cm/g.

ภาควิชาเคมีอินทรีย์.....
สาขาวิชาเคมีอินทรีย์.....
ปีการศึกษา2531.....

ลายมือชื่อนิสิต นพพร แซ่เต๋าย
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา Samunth
1

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปได้อย่างสมบูรณ์ด้วยดี โดยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของท่าน อาจารย์ ดร. เพียรพรรค ทศคร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านกรุณาให้คำแนะนำ ชี้แนะและความคิดเห็นต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัย ทั้งในแง่ของเครื่องมือที่ใช้ทดลอง ตลอดจนวิธีและขั้นตอนการทดลอง

ขอขอบคุณหัวหน้าฝ่ายซ่อมสร้าง ภาควิชาเคมีเทคนิค คุณสังข์ ชมชื่น ที่กรุณาช่วยซ่อมและสร้างเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในงานวิจัย รวมทั้งเจ้าหน้าที่ฝ่ายซ่อมสร้างทุกคน ขอขอบคุณหัวหน้าฝ่ายพัสดุ คุณณรงค์ ชัยพันธ์ และเจ้าหน้าที่ภาควิชาเคมีเทคนิคทุกท่านที่กรุณาอำนวยความสะดวกทั้งสถานที่และอุปกรณ์ต่าง ๆ ด้วยดี นอกจากนี้ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ที่ช่วยพิมพ์ตลอดจนวาดรูปต่าง ๆ

ผู้วิจัยขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่กรุณาให้ทุนสนับสนุนการวิจัย จนทำให้การวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ท้ายนี้ขอขอบพระคุณ บิดา มารดา และผู้มีอุปการะคุณทุกท่านที่สนับสนุนในด้านการเงินและให้กำลังใจแก่ผู้ทำวิจัยเสมอมาตลอดจนจบการศึกษา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญรูป	ฎ
สัญลักษณ์และคำย่อ	ฏ
บทที่	
1. บทนำ	1
2. วารสารปริทัศน์	4
2.1 น้ำมันปิโตรเลียม	4
2.1.1 องค์ประกอบของน้ำมันปิโตรเลียม	4
2.1.2 ลำดับส่วนปิโตรเลียม	6
2.1.3 โรงกลั่นน้ำมันฝาง	10
2.2 ไซ	12
2.2.1 ชนิดของไซ	13
2.2.2 ไซปิโตรเลียม	13
2.2.3 สมบัติทางเคมีและกายภาพ	15
2.2.4 ประโยชน์ของไซในอุตสาหกรรม	19
2.3 ความสามารถในการละลายของไซในน้ำมันและสารต่าง ๆ	23
2.3.1 ความสามารถในการละลายของไซพาราฟินในน้ำมันหล่อลื่น ..	23
2.3.2 ความสามารถในการละลายของไซพาราฟินในตัวทำละลาย ..	24
2.3.3 สมดุลระหว่างน้ำมัน ไซ และตัวทำละลาย	28
2.4 กระบวนการต่าง ๆ ที่ใช้ในการแยกไซออกจากน้ำมันในอุตสาหกรรม ..	33
2.4.1 การแยกไซโดยไม่ใช้ตัวทำให้เจือจาง	33
2.4.2 การแยกไซด้วยตัวเร่งปฏิกิริยา	35
2.4.3 การแยกไซด้วยยูเรีย	36
2.4.4 การแยกไซโดยใช้ตัวทำละลาย	37
2.5 การตกผลึกไซ	44

สารบัญ (ต่อ)

2.6	การกรอง	42
2.6.1	ชนิดของกระบวนการกรอง	42
2.6.2	ทฤษฎีการกรอง	42
2.7	งานวิจัยเกี่ยวกับการแยกไข	48
3.	อุปกรณ์และวิธีการทดลอง	51
3.1	สารที่ใช้ในการทดลอง	51
3.2	อุปกรณ์ที่ใช้ในการทดลอง	51
3.2.1	เครื่องตกลูก	51
3.2.2	เครื่องกรอง	55
3.2.3	หน่วยทำความเย็น	55
3.3	วิธีการทดลอง	59
3.3.1	หาสมบัติทางกายภาพบางประการของน้ำมันดีเซล เลขชนิดหนัก	59
3.3.2	หาสภาวะที่เหมาะสมในการแยกไข	59
3.3.3	ทดลองตกลูกและกรองไขแบบต่อเนื่องที่สภาวะเหมาะสม ...	60
3.3.4	ศึกษาความต้านทานการกรองของเค้กของไข	60
3.3.5	ศึกษาสมมูลของระบบน้ำมัน ไข และตัวทำละลาย	60
3.3.6	ศึกษาสมบัติทางกายภาพบางประการของไขที่ได้จากการแยก และน้ำมันที่แยกไขแล้ว	60
3.3.7	วิธีวิเคราะห์	60
4.	ผลการทดลอง	61
4.1	ผลการศึกษาสมบัติทางกายภาพของน้ำมันดีเซล เลขชนิดหนัก	61
4.2	ผลการศึกษาสภาวะที่เหมาะสมของตัวแปรต่าง ๆ ในการแยกไข	61
4.2.1	ผลการศึกษาผลกระทบและหาอัตราส่วนที่เหมาะสมของ MEK/toluene	61
4.2.2	ผลการศึกษาผลกระทบและหาอัตราส่วนของน้ำมันดีเซล เลขชนิด หนักต่อตัวทำละลายผสม	61
4.2.3	ผลการศึกษาผลกระทบและหาอุณหภูมิที่เหมาะสมในการตกลูก แยกไข	64
4.2.4	ผลการศึกษาผลกระทบและหาอัตราการลดอุณหภูมิของของผสม ที่เหมาะสมในการแยกไข	64

สารบัญ (ต่อ)

4.3	ผลการทดลองแยกไขแบบต่อเนื่อง	71
4.4	ผลการทดลองซึ่งใช้คำนวณหาค่าความต้านทานการกรองเฉลี่ยของเด็กของ ไขที่สภาวะเหมาะสม	71
4.5	ผลการทดลองศึกษาสมมูลของระบบน้ำมัน ไข และตัวทำละลาย	74
4.6	ผลการศึกษาสมบัติทางกายภาพบางประการของไขที่แยกได้และน้ำมันที่ ผ่านการทดลองแยกไขที่สภาวะเหมาะสม	74
4.7	การคำนวณปริมาณความร้อนที่ดึงออกจากของผสมเพื่อตกผลึกไข	81
5.	วิจารณ์ผลการทดลอง	82
6.	สรุปผลและข้อเสนอแนะ	90
เอกสารอ้างอิง		93
ภาคผนวก		97
ภาคผนวก ก. วิธีการหาสมบัติต่างๆของไข		98
ภาคผนวก ข. สารเคมีที่ใช้ในงานวิจัย		107
ภาคผนวก ค. ความหนืด ดรรชนีความหนืด และสมบัติของน้ำมันหล่อลื่น		112
ภาคผนวก ง. ข้อมูลการทดลอง		116
ประวัติผู้เขียน		124

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 สมบัติของน้ำมันดิบแม่สุณหलग	12
2.2 สมบัติทางเคมีของไข	16
2.3 จุดหลอมเหลวและค่าครรชนหักเหของไขปิโตรเลียม	17
2.4 ความร้อนแฝงของการหลอมตัวของ commercial waxes ชนิดต่าง ๆ	18
2.5 ความร้อนแฝงของการหลอมตัวของสัดส่วนไขปิโตรเลียมที่มีความบริสุทธิ์สูง	18
2.6 สมบัติทางกายภาพบางประการของไข	19
2.7 การใช้ไขชนิดต่าง ๆ ในทางอุตสาหกรรม	22
2.8 ค่า K_u สำหรับตัวทำละลายชนิดต่าง ๆ	25
2.9 ความสามารถในการละลายของไขพาราฟิน (จุดหลอมเหลว 125-127 °ฟ) ในตัวทำละลายที่อุณหภูมิต่าง ๆ	25
2.10 แบบต่าง ๆ ของตัวทำละลายที่ละลายน้ำมันเมื่อใช้ในกระบวนการแยกไข	31
2.11 สมบัติต่าง ๆ ของตัวทำละลาย	43
4.1 ผลการทดลองซึ่งใช้คำนวณหาค่าความต้านทานการกรองเฉลี่ยของเค้กของไข	71
ค.1 ช่วงของน้ำมันหล่อลื่นและสมบัติทางกายภาพ	114
ค.2 น้ำมันเครื่องแบบต่าง ๆ ในระบบ SAE	115
ง.1 ความหนืดคิเนมาติกของน้ำมันดิสทิลเลชันหนัก น้ำมันที่แยกไขแล้วบางส่วน และน้ำมันที่แทบจะปราศจากไขที่อุณหภูมิต่าง ๆ	116
ง.2 ความถ่วงจำเพาะของน้ำมันดิสทิลเลชันหนัก น้ำมันที่แยกไขแล้วบางส่วน และน้ำมันที่แทบจะปราศจากไขที่อุณหภูมิต่าง ๆ	116
ง.3 ผลการทดลองหาอัตราส่วนที่เหมาะสมของ MEK/toluene ในตัวทำละลายผสม	117
ง.4 ผลการทดลองหาอัตราส่วนที่เหมาะสมของน้ำมันดิสทิลเลชันหนักต่อตัวทำละลายผสม	118
ง.5 ผลการทดลองหาอุณหภูมิตกผลึกไขที่เหมาะสม	119
ง.6 ผลการทดลองหาอัตราการลดอุณหภูมิที่เหมาะสมของของผสม	120
ง.7 ผลการทดลองหาสมมูลของระบบน้ำมัน ไข และตัวทำละลายที่อุณหภูมิต่าง ๆ	121
ง.8 อัตราส่วนของ MEK/toluene (ร้อยละโดยปริมาตรที่ 20 °ซ) ในตัวทำละลายผสมกับความถ่วงจำเพาะของตัวทำละลายผสม	122

สารบัญรูป

รูปที่	หน้า
2.1	6
2.2	8
2.3	9
2.4	14
2.5	15
2.6	24
2.7	26
2.8	26
2.9	27
2.10	27
2.11	29
2.12	32
2.13	34
2.14	35
2.15	36
2.16	37
2.17	39
2.18	41
3.1	52
3.2	53
3.3	54
3.4	56
3.5	57

สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่	หน้า
3.6 ตัวอย่างของน้ำมันดิสทิลเลชันชนิดหนัก และไซกับน้ำมันที่แยกได้	58
4.1 ความสัมพันธ์ระหว่างจุดไหลเทของน้ำมันซึ่งผ่านการทดลองแยกไซ กับอัตราส่วนของ MEK/toluene ในตัวทำละลายผสม	62
4.2 ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณไซที่เหลืออยู่ในน้ำมันซึ่งผ่านการทดลองแยกไซ กับอัตราส่วนของ MEK/toluene ในตัวทำละลายผสม	62
4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนของ MEK/toluene ในตัวทำละลายผสม กับเวลาที่ใช้ในการกรอง	63
4.4 ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนของ MEK/toluene ในตัวทำละลายผสม กับอัตราการกรองที่ความดันตกในการกรอง 4 นิ้วปรอท	63
4.5 ความสัมพันธ์ระหว่างจุดไหลเทของน้ำมันซึ่งผ่านการทดลองแยกไซ กับอัตราส่วนของ น้ำมันดิสทิลเลชันชนิดหนักต่อตัวทำละลายผสม	65
4.6 ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณไซที่เหลืออยู่ในน้ำมันซึ่งผ่านการทดลองแยกไซ กับอัตราส่วนของน้ำมันดิสทิลเลชันชนิดหนักต่อตัวทำละลายผสม	65
4.7 ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนของน้ำมันดิสทิลเลชันชนิดหนักต่อตัวทำละลายผสม กับเวลาที่ใช้ในการกรอง	66
4.8 ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนของน้ำมันดิสทิลเลชันชนิดหนักต่อตัวทำละลายผสม กับอัตราการกรองที่ความดันตกในการกรอง 4 นิ้วปรอท	66
4.9 ความสัมพันธ์ระหว่างจุดไหลเทของน้ำมันซึ่งผ่านการทดลองแยกไซ กับอุณหภูมิตกผลึก	67
4.10 ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณไซที่เหลืออยู่ในน้ำมันซึ่งผ่านการทดลองแยกไซ กับอุณหภูมิตกผลึก	67
4.11 ความสัมพันธ์ระหว่างเวลาที่ใช้ในการกรองกับอุณหภูมิตกผลึกไซ ที่ความดันตกในการกรอง 4 นิ้วปรอท	68
4.12 ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการกรองกับอุณหภูมิตกผลึกไซ ที่ความดันตกในการกรอง 4 นิ้วปรอท	68
4.13 ความสัมพันธ์ระหว่างจุดไหลเทของน้ำมันซึ่งผ่านการทดลองแยกไซ กับอัตราการลดอุณหภูมิ	69
4.14 ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณไซที่เหลืออยู่ในน้ำมันซึ่งผ่านการทดลองแยกไซ กับอัตราการลดอุณหภูมิ	69

สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่	หน้า
4.15 ความสัมพันธ์ระหว่างเวลาที่ใช้ในการกรองกับอัตราการลอดของหนุมิ ที่ความดันตกในการกรอง 4 นิ้วปรอท	70
4.16 ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการกรองกับอัตราการลอดของหนุมิ ที่ความดันตกในการกรอง 4 นิ้วปรอท	70
4.17 ความสัมพันธ์ระหว่างเวลาที่ใช้ในการกรองกับปริมาตรของ filtrate ต่อหน่วยพื้นที่ในการกรอง	73
4.18 ความสัมพันธ์ระหว่าง dt/dv กับ $v+(dv/2)$	73
4.19 แผนภูมิสมคูลของระบบน้ำมัน ไซ และตัวทำละลายที่อุณหภูมิ 28.5 °ซ	75
4.20 แผนภูมิสมคูลของระบบน้ำมัน ไซ และตัวทำละลายที่อุณหภูมิ 20 °ซ	76
4.21 แผนภูมิสมคูลของระบบน้ำมัน ไซ และตัวทำละลายที่อุณหภูมิ 10 °ซ	77
4.22 แผนภูมิสมคูลของระบบน้ำมัน ไซ และตัวทำละลายที่อุณหภูมิ 5 °ซ	78
4.23 แผนภูมิสมคูลของระบบน้ำมัน ไซ และตัวทำละลายที่อุณหภูมิ 0 °ซ	79
4.24 ความสัมพันธ์ระหว่างความหนืดคิเนมาติกของน้ำมันดิสทิลเลทชนิดหนัก น้ำมันที่แยกไซแล้วบางส่วน และน้ำมันที่แทบจะปราศจากไซ กับอุณหภูมิ	80
4.25 ความสัมพันธ์ระหว่างความถ่วงจำเพาะของน้ำมันดิสทิลเลทชนิดหนัก น้ำมันที่แยกไซแล้วบางส่วน และไซที่แยกได้ กับอุณหภูมิ	80
5.1 ผลของอัตราส่วน MEK/toluene ต่อค่าความแตกต่างของอุณหภูมิตกผลึกไซและจุดไหลเทของน้ำมันซึ่งผ่านการทดลองแยกไซ ของการทดลองนี้ เปรียบเทียบกับผลการทดลองของ Reeves และ Pattillo	84
5.2 ผลของอัตราส่วน MEK/toluene ต่ออัตราการกรองเฉลี่ย ของการทดลองนี้ เปรียบเทียบกับผลการทดลองของ Reeves และ Pattillo	84
5.3 ผลของอัตราส่วนของ MEK ในตัวทำละลายผสมต่ออุณหภูมิการละลายเป็นเนื้อเดียวกันของตัวทำละลายและน้ำมัน	85
ก.1 เครื่องมือวัดจุดไหลเทของน้ำมัน	100
ก.2 เครื่องมือวัดจุดหลอมเหลวของไซ	102
ก.3 เครื่องมือวัดความถ่วงจำเพาะ	104
ค.1 ความสัมพันธ์ระหว่างความหนืดคิเนมาติกที่อุณหภูมิ 50 และ 100 °ซ กับครรชนิความหนืดของน้ำมันในช่วงความหนืดต่ำ	112

สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่	หน้า
ค.2 ความสัมพันธ์ระหว่างความเหน็ดคิเนมาติกที่อุณหภูมิ 50 และ 100 °ซ กับดรรชนีความเหน็ดของน้ำมันในช่วงความเหน็ดสูง	113
ง.1 ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วน MEK/toluene (โดยปริมาตรที่ 20 °ซ) ในตัวทำละลายผสม กับความถ่วงจำเพาะของตัวทำละลายผสมที่ 20 °ซ	123

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สัญลักษณ์และคำย่อ

N_2	=	สัดส่วนจำนวนโมล
ΔH_f	=	ความร้อนแฝงของการหลอมตัว (แคลอรี/กรัม-โมล)
T_f	=	อุณหภูมิของการหลอมตัว ($^{\circ}\text{K}$)
R	=	ค่าคงที่ของแก๊สอุดมคติ [แคลอรี/(กรัม-โมล. $^{\circ}\text{K}$)]
T	=	อุณหภูมิใด ๆ ($^{\circ}\text{K}$)
W_u	=	ค่าการละลาย (กรัมของไซต่อ 100 กรัมของตัวทำละลาย)
A	=	ค่าคงที่ (ขึ้นอยู่กับชนิดของไซ) ในสมการที่ 2.4
K_u	=	ค่าคงที่ (ขึ้นอยู่กับชนิดของตัวทำละลาย) ในสมการที่ 2.4
dv/dt	=	อัตราการกรอง [ลบ. ซม./ (ตร. ซม. วินาที)]
v	=	ปริมาตรของ filtrate ต่อหน่วยพื้นที่การกรอง (ลบ. ซม./ตร. ซม)
t	=	เวลา (วินาที)
ΔP	=	ความดันตกในการกรอง [กรัมต่อ ซม. (วินาที) 2 = dyne/(ซม.) 2]
μ	=	ความหนืดของ filtrate [กรัม/(ซม.วินาที)]
\mathcal{L}_{uv}	=	ความต้านทานการกรองเฉลี่ยของเค้กของไซ (ซม./กรัม)
w	=	มวลของของแข็งต่อหน่วยพื้นที่การกรอง (กรัม/ตร. ซม.)
c	=	มวลของของแข็งต่อหนึ่งหน่วยปริมาตรของ filtrate (กรัม/ลบ. ซม.)
R_m	=	ความต้านทานการกรองของตัวกลาง (ซม. $^{-1}$)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย